

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sprawozdanie podsumowujące Rolnictwo Społeczne w krajach partnerskich projektu SoEngage

Partnerzy projektu SoEngage opracowali Krajowy Raport na temat sytuacji rolnictwa społecznego w każdym z sześciu regionów: Niemcy, Irlandia, Polska, Rumunia, Hiszpania i Wielka Brytania. Rolnictwo Społeczne, które jest wykorzystywane jako działalność pożyteczna dla osób potrzebujących wsparcia, istnieje od wielu lat. Jednak liczba gospodarstw społecznych, rodzaje gospodarstw, zaangażowanie rolników i działania oferowane w gospodarstwach różnią się znacznie w krajach partnerskich.

Praktyka i polityka w zakresie rolnictwa socjalnego

Partnerzy informują, że w ich regionach nie istnieje konkretna polityka krajowa w zakresie rolnictwa społecznego. Odpowiedzialność za inicjowanie i realizację rolnictwa społecznego spoczywa na wielu obszarach polityki w wielu departamentach rządowych, takich jak rolnictwo, rozwój obszarów wiejskich, opieka zdrowotna i społeczna, edukacja i zatrudnienie. Finansowanie na rzecz wsparcia rolnictwa socjalnego odbywa się poprzez szereg krajowych i unijnych programów finansowania.

Rolnictwo społeczne obejmuje również różne zainteresowane strony, w tym rolników, organizacje rolników, użytkowników usług, dostawców usług socjalnych i zdrowotnych oraz władze lokalne, regionalne i krajowe.

Partner Hof und Leben GmbH, Niemcy przedstawił trudności, jakie napotyka integracja polityki i praktyki w zakresie rolnictwa socjalnego ze względu na system państwa. Niemcy mają rząd centralny, państwa i gminy o różnych zadaniach i obowiązkach. Oznacza to, że rolnictwo społeczne w każdym z tych regionów może podlegać innym zasadom i przepisom. Mimo to istnieją przykłady, gdzie gospodarstwa rolne współpracują ze sobą, aby zaoferować model rolnictwa socjalnego.

Partner DEFOIN, Hiszpania identyfikuje kluczowe podmioty zaangażowane w realizację projektu "Rolnictwo społeczne" jako administrację publiczną, organizacje lokalne, stowarzyszenia, szkoły i lokalne przedsiębiorstwa. Większość działań oferowanych w gospodarstwach rolnych jest wykonywana przez te podmioty, a nie przez rolnika. Rolnictwo leży w gestii władz regionalnych, a rząd krajowy musi uzgodnić jego realizację z władzami regionalnymi, co skutkuje brakiem ram prawnych dla opieki zdrowotnej i społecznej lub wspólnego podejścia do rolnictwa społecznego.

ARID, Polska uznaje, że obszary wiejskie mają ogromny potencjał do wykorzystania idei rolnictwa społecznego, które może udzielić wsparcia młodzieży, osobom starszym i niepełnosprawnym. Niemniej obecnie zainteresowanym świadczeniodawcom brakuje doświadczenia i funduszy na ten cel. Regionalny Program Operacyjny i Ośrodki Doradztwa Rolniczego są odpowiedzialne za inicjatywę zapewnienia formy usług socjalnych na obszarach wiejskich. Instytucje publiczne we współpracy z Lokalnymi Grupami Działania tworzą gospodarstwa socjalne.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SoEngage

CPIP, Rumunia stwierdza, że chociaż wyrażenie "rolnictwo społeczne" nie jest znane, istnieją organizacje, które prowadzą działania ściśle związane z rolnictwem społecznym w formie różnych praktyk związanych z opieką, rehabilitacją, reintegracją społeczną i szkoleniem osób w trudnej sytuacji. Celem jest przyczynienie się do ich dobrego samopoczucia, ułatwienie nauki, poprawa zdrowia i integracji społecznej, ponowne nawiązanie kontaktu ze środowiskiem naturalnym i działalnością produkcyjną.

Tylko dwóch partnerów projektu, **Social Farming Irlandia**, oraz **Rural Support, Północna Irlandia, UK**, jest bezpośrednio odpowiedzialnych za postęp i rozwój rolnictwa społecznego w swoich regionach. Zarówno Wielka Brytania, jak i Irlandia stworzyły strukturę rozwoju rolnictwa społecznego, w której główny nacisk położony jest na rolników świadczących usługi na rzecz indywidualnych użytkowników. Wsparcie dla obszarów wiejskich postrzega rolnictwo społeczne jako innowacyjne wykorzystanie rolnictwa w celu promowania terapii, rehabilitacji, integracji społecznej, edukacji i usług socjalnych na obszarach wiejskich. Zarówno **Social Farming Ireland**, jak i **Rural Support, Northern Ireland, UK**, są odpowiedzialne za rekrutację rolników do prowadzenia rolnictwa społecznego, prowadzenie szkoleń i współpracę ze służbą zdrowia, opieką społeczną i innymi usługami w celu wsparcia uczestników zaangażowanych w rolnictwo społeczne.

Uczestnicy i działania związane z rolnictwem społecznym

Uczestnicy "Rolnictwa Społecznego" to osoby z różnych sektorów potrzebujące wsparcia, w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną lub umysłową, więźniowie, byli przestępcy, młodzież, dzieci, osoby starsze, chore psychicznie, które spędzają czas w gospodarstwie rolnym, uczestnicząc w zajęciach w gospodarstwie. Za prowadzenie tych działań gospodarstwo rolne może otrzymać zapłatę. Do najbardziej powszechnych rodzajów działalności należy opieka nad zwierzętami, uprawa i zbiór plonów, konserwacja budynków i urządzeń, leśnictwo, gotowanie, tworzenie lokalnych rzemiosł, poznawanie flory i fauny gospodarstwa. W większości regionów uczestnicy przyjeżdżają do gospodarstw opiekuńczego na krótkie okresy czasu jako osoby indywidualne lub w małych grupach.

Większość partnerów zgodziła się, że rolnictwo społeczne ma trudności z rozwojem. Jest to obszar niszowy, o ograniczonej świadomości tego, co dokładnie wiąże się z rolnictwem społecznym, nie jest uregulowany ani ustandaryzowany i brakuje mu finansowania lub wsparcia finansowego, koniecznego od rozwoju.

W każdym regionie wzrasta jednak zainteresowanie rozwojem koncepcji rolnictwa socjalnego ze względu na pozytywny wpływ, jaki usługa ma na uczestników. Korzyści obejmują pracę w środowisku naturalnym, prowadzenie działań, które dostarczają nowych umiejętności, pozwalają uczestnikom rozwinąć poczucie celu i pewności siebie oraz poczuć się częścią społeczności.

To zainteresowanie rolnictwem socjalnym wynika z potrzeby zapewnienia rolnikom możliwości wykorzystania ich wiedzy rolniczej do wspierania osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, które świadczą inne usługi generujące dochód na rzecz zrównoważonego rozwoju gospodarstwa i społeczności wiejskiej.

